

Bestuurlijk Overleg

4.1 Inleiding

Tijdens de periode dat de documenten ter inzage lagen heeft Bestuurlijk Overleg plaatsgevonden tussen de verantwoordelijk bewindspersonen en vertegenwoordigers van regionale en lokale overheden. Dit overleg vond plaats in op 30 augustus in Wageningen, op 6 september in Gorinchem en op 15 september in Zutphen. In dit hoofdstuk zijn de verslagen van deze overleggen opgenomen.

4.2 Bestuurlijk Overleg in Wageningen (30 augustus 2005)

Deelnemers:

Mevrouw M.H. Schultz van Haegen (vz, V&W), mevrouw F. Ravestein (Renkum), de heren T. Sprong (Projectorganisatie, V&W), W.Aarnink (DGW, V&W), P. Binnekamp (GS Utrecht), J. Bouwhuis (Rhenen), M. Jansen (Druten), A. de Jong (Ubbergen), H. de Jong (Wageningen), A. Kusters (Neerijnen), J. Penninx (Zaltbommel), P. Putman (Rijnwaarden), C. de Ronde (Arnhem), A. Schrijvers (Tiel), D. Vergunst (De Stichtse Rijnlanden), P. Wilbers (Ubbergen), H. Willemsen (Neder-Betuwe), H. Zomerdijk (Duiven), R. Gaastra (DGW,V&W), C. Beekmans (Projectorganisatie, V&W), mevr.L. Terwel (Projectorganisatie, V&W), de heer J. Hermen (Persvoorlichter V&W), mevr.C. Fükür (protocol V&W).

Afwezig gemeld zijn de volgende genodigden: Gemeenten Millingen aan de Rijn, Zaltbommel, Overbetuwe, Maasdriel, Amerongen, Vianen, Zederik, Houten, Lopik, West Maas en Waal, Beuningen, Culemborg, Buren, IJsselstein, Lingewaard, Wijk bij Duurstede, Nijmegen, Nieuwegein en de Provincie Gelderland en Waterschap Rivierenland.

De voorzitter, mevrouw M. Schultz van Haegen heet iedereen van harte welkom ook namens de ministers van VROM en LNV.

De heer C. Beekmans geeft een presentatie over de PKB Ruimte voor de Rivier, toegespitst op het KAN en centraal rivierengebied.

De inspraakperiode is beëindigd en heeft ongeveer 3000 reacties opgeleverd. Er komt een officiële reactie op de inspraak, gelijktijdig met de vaststelling van PKB deel 3.

De voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen en het meegeven van opmerkingen.

De heer Schrijvers (gemeente Tiel) heeft 3 vragen:

- 1 wat is de invloed op de lange termijn prognose die uitgaat van 18.000m³/s, als in omliggende landen maatregelen worden genomen?
- 2 hoe zit het met de vraag om experimentele bouwplannen aan te leveren. De gemeenten moeten zelf voor geld zorgen terwijl het project Ruimte voor de Rivier ook kwalitatieve verbeteringen nastreeft. Is de focus nu niet met name op technische maatregelen?
- 3 kunnen opbrengsten van zand en grind niet ten gunste komen van de riviergemeenten?

De heer Putman (gemeente Rijnwaarden) wijst op de hoogste rivierafvoer ooit gemeten in de Rijn. Deze was in 1926 12.400m³/s. In 1995 was dit 12.000m³/s bij Lobith. Rijnstrangen reserveren voor een afvoer van 18.000m³/s is naar zijn mening dan ook overdreven. Dergelijke reserveringen staan daarnaast in schril contrast met de krantenartikelen over mogelijkheden van experimenteel bouwen in uiterwaarden. De Beleidslijn Ruimte voor de Rivier verbood tot op heden bijna alles. In het basispakket bevinden zich binnendijkse reserveringen en nu wordt experimenteel bouwen in de uiterwaarden toegestaan. Dit is moeilijk uit te leggen voor gemeentes.

De heer Zomerdijk (gemeente Duiven) is over het algemeen positief over de nu voorliggende PKB omdat de PKB:

- 1 voorstellen bevat met ruimtelijke kwaliteit,
- 2 veel buitendijkse maatregelen bevat tot 2015 en een gering aantal binnendijkse (ingrijpende) maatregelen
- 3 streeft naar een verdeling van de pijn.

Voor de lange termijn sluit de heer Zomerdijk zich aan bij de heer Putman. Ook hij heeft twijfels over de noodzaak tot reserveringen voor een afvoer van 18.000m³/s. Die twijfel is versterkt door uitkomsten van het gezamenlijk onderzoek door de provincie Gelderland en RWS met Nordrhein Westfalen, waarin wordt uitgegaan van 16.500m³/s in 2020.

De heer Binnekamp (provincie Utrecht) kan zich vinden in de voorstellen van de PKB. Tot aan de vaststelling van PKB-deel 3 wil de heer Binnekamp wel graag de ruimte hebben om via PPS-constructies alternatieven voor te kunnen stellen die belangrijk zijn voor ruimtelijke kwaliteit. De heer Binnekamp toont begrip voor de ruimtelijke reserveringen voor de lange termijn. Het verzoek is wel goed na te denken over de termijn waarover een claim wordt gelegd op deze gebieden. De reservering moet niet oneindig zijn, want dit houdt andere ontwikkelingen tegen.

De heer Wilbers (gemeente Ubbergen) ziet de noodzaak om te komen tot deze PKB en heeft daarom geen bezwaar. Wel verzoekt hij bij het lange termijn pakket voldoende na te denken over de reserveringen. Voor de korte termijn verwijst hij naar alternatieven die worden aangedragen, bijvoorbeeld door de heer Van Ellen. Een aandachtspunt is ook voortdurend te monitoren of we niet te veel doen en de pijn bij binnendijkse maatregelen in het oog te houden.

De heer Willemsen (gemeente Neder-Betuwe) sluit zich aan bij de opmerkingen over de vraagtekens bij de 18.000m³/s. Het verzoek van de heer Willemsen is om maatregelen eerst buitendijks te zoeken. Nu gaan maatregelen ten koste van landbouwgrond. De gemeente Neder-Betuwe heeft problemen met de grootschalige dijkverlegging die nu in het KAN-gebied is opgenomen. De heer Willemsen doet de suggestie om in overleg met de buurgemeenten Beuningen en Overbetuwe een andere ruimtelijke reservering in het KAN-gebied te ontwikkelen. Hij verwijst naar de inspraak-reactie van de betreffende gemeentes om alle grote dijkverleggingen benedenstrooms van Nijmegen op te nemen als reservering in de PKB. Op deze wijze kan later, op basis van de dan aanwezige kennis, een nieuwe afweging worden gemaakt tussen de reserveringen die zijn opgenomen. De heer Willemsen is zich bewust van het spanningsveld met andere potentiële projecten die daardoor in beeld komen.

De heer Penninx (gemeente Zaltbommel) vindt vooruitzien belangrijk. Hij wijst erop dat in 1993/1995 in de communicatie werd aangegeven, dat grote veranderingen zouden optreden in de aanpak van de rivieren. Daar is nu met de aankondiging van het experimenteel bouwen niet veel meer van over. Dit kan vreemde reacties opleveren. Een zorgvuldige communicatie over de voordelen en het

waarom op enkele plaatsen in de uiterwaarden gebouwd mag worden, is in de richting van de burger geboden. De gemeente wil ook graag inzicht in de afspraken die worden gemaakt over ruimtelijke kwaliteit zodat de gemeente hierbij kan faciliteren. Tevens heeft de gemeente het verzoek om snel duidelijkheid te geven over de reservering bij Brakel. Het uitstellen van een besluit hierover tot 2020 is lastig in de communicatie met de burgers.

Mevrouw Ravestein (gemeente Renkum) heeft waardering voor de PKB, de keuzes zijn reeds door de gemeente onderschreven. Aandachtspunten zijn dat:

- 1 het MER aangeeft dat er voorstellen liggen tot graven in een 'blijf-af'-gebied (Doorwerth); hier wordt ook naar verwezen in de inspraakbrief van Renkum.
- 2 het aangekondigde beleid voor experimenteel bouwen in de uiterwaarden een erg inconsistente indruk maakt; hier kunnen we spijt van krijgen.

De heer De Ronde (gemeente Arnhem) spreekt zijn spijt uit dat Meinerswijk niet als koploper is aangewezen. De heer De Ronde vraagt eveneens aandacht voor het overeind houden van de doelstelling ruimtelijke kwaliteit. Gevreesd wordt dat de financiële afweging zal overheersen en dat de uitkomsten van het onderzoek naar de Nederrijn-Lek een doodsteek zijn voor stadsontwikkeling. Arnhem tekent binnenkort een intentieverklaring met RWS voor ontwikkelingen binnen het gebied Meinerswijk. Ook ideeën over experimenteel bouwen in de rivier zouden kunnen bijdragen aan het zoeken naar plekken 'groen voor blauw'. De heer De Ronde vraagt om nader overleg hierover.

De heer Vergunst (HHR De Stichtse Rijnlanden) constateert dat in zijn gebied (van Amerongen naar het westen) de dijken overhoogte hebben. In dit kader plaatst de heer Vergunst twee opmerkingen. We moeten afwachten of we het water van de Rijn bij Pannerden goed kunnen sturen bij hoge afvoeren.

Momenteel loopt ook het project VNK. Wat levert dit project aan inzichten op? Dadelijk blijkt uit VNK dat deze overhoogten noodzakelijk zijn.

Het verzoek van het Hoogheemraadschap is dan ook om de alternatieven van Amerongen naar het westen goed te bekijken ook in relatie met VNK.

De heer Bouwhuis (gemeente Rhenen) ziet Rhenen geconfronteerd met een dijkverlegging tegenover Rhenen: de Marspolder-Lienden, gecombineerd met een baggerdepot. De gemeenten Rhenen en Buren hebben hiertegen grote bezwaren. Zij zien meer heil in buitendijkse maatregelen. Voorkeur bestaat voor maatregel 21 in de

PKB. Op dezelfde plek was eerder een zware industrie gepland, die onder druk is afgeblazen. Ook het depot in de Ingensche waarden stuit op veel weerstand. Gemeente Rhenen verwijst naar de ingezonden inspraakbrief.

De heer Kusters (gemeente Neerijnen) herkent de richting van de PKB. Hij verwijst naar een project bij Opijnen, een voorbeeld van een innovatief project voor ruimte en kwaliteit. Hij hoopt dat er naast de PKB of in de PKB ruimte blijft bestaan voor dit soort lokale initiatieven.

De heer Jansen (gemeente Druten) sluit zich aan bij eerdere opmerkingen en vraagt om duidelijke uitleg over de relatie tussen het experimenteel bouwen in de uiterwaarden en de PKB Ruimte voor de Rivier.

De heer De Jong (gemeente Wageningen) is content met de PKB en vindt dat goed is geluisterd naar de gemeente. Ook is hij tevreden met de oplossing voor de steenfabriek, die gehandhaafd blijft. Het enige pijnpunt betreft de riviergebonden bedrijven bij Wageningen die op een hoogwater-vrij terrein liggen. De Beleidslijn Ruimte voor de Rivier maakt verder ontwikkelingen hier niet mogelijk. De gemeente Wageningen verzoekt deze belemmeringen weg te nemen.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de actieve betrokkenheid en bijdrage bij de samenstelling van PKB deel 1. De Staatssecretaris zegt toe alle suggesties af te wegen bij het opstellen van PKB deel 3. Op hoofdlijnen geeft de Staatssecretaris een eerste reactie op de opmerkingen en vragen die de aanwezigen aan de orde stellen.

Als eerste reageert de Staatssecretaris op de vraag naar de verhouding tussen veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Uitgangspunt in de PKB is dat naast kwantitatieve maatregelen ook naar maatregelen met ruimtelijke kwaliteit wordt gekeken. De ruimtelijke kwaliteitsmaatregelen zijn vaak veel duurder, daarom is naar een mix gezocht. Het verzoek van Tiel om iets extra's te doen voor de woningbouw is dus lastig. Ruimtelijke kwaliteit speelt een rol, maar V&W kijkt vooral naar veiligheid. Andere vraagstukken zoals het verplaatsen van een bedrijfsterrein of het realiseren van woningbouw komen niet in aanmerking voor veiligheidsgelden. Natuurlijk kunnen partijen wel zelf met voorstellen komen.

Alternatieven worden altijd serieus genomen, voorwaarde daarbij is wel dat het niet ten laste mag gaan van ruimte voor de rivier. Het verzoek moet reëel zijn. Goede ideeën zijn altijd welkom, maar niet ieder idee kan worden uitgevoerd. De blokkendoos is een goed instrument om te zoeken naar de goede oplossing. De blokkendoos is ook nodig om te overtuigen of iets wel of geen effect heeft.

Prognoses en extrapolaties geven aan dat de keuze van 16.000m³/s als uitgangspunt voor de korte termijn nodig is. Dit is wettelijk verankerd. Voor de lange termijn wordt rekening gehouden met een afvoer 18.000m³/s. Onzekerheid over voorspellingen bestaan altijd. Uitgevoerde onderzoeken geven echter geen aanleiding dit getal aan te passen. Duitsland houdt vast aan een afvoer van 16.000 m³/s tot 2020 en gaat nu met o.a. dijkverhoging aan de slag. Daarom is voor ons 2015 als streefpunt vastgelegd. Wat er na 2015 nodig is, is nog niet goed te overzien. Daarom zijn in de PKB enkele reserveringen voor de lange termijn opgenomen. Door nu te reserveren wordt voorkomen dat op enkele locaties grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. Het is niet de bedoeling dat door de reserveringen het gebied "op slot" gaat, kleine bebouwingen/uitbreidingen zijn gewoon mogelijk. Over de duur van de reservering moet duidelijk worden gecommuniceerd.

De specifieke vraag van Brakel wordt beantwoord in PKB deel 3, als de exactere begrenzing beschikbaar komt.

Wat betreft de ideeën over innovatief bouwen in de uiterwaarden is heldere communicatie inderdaad gewenst. De Staatssecretaris begrijpt dat de huidige berichtgeving verstorend kan werken. Hier zal op moeten worden ingespeeld door correcte voorlichting via de gemeentes. Het ministerie zal met een voorstel komen.

Voor de Beleidslijn Ruimte voor de rivier is in eerste instantie een strakke lijn vastgelegd, ongeacht specifieke situaties. Hierdoor is het inderdaad niet toegestaan in de uiterwaarden te bouwen hoewel er soms geen bezwaar tegen zou zijn terwijl bepaalde plaatsen inderdaad ruimtelijk en economisch tot stilstand zijn gekomen. In december 2005 komt er een aangepaste Beleidslijn, waarin mogelijkheden komen voor saldering. Dit betekent dat initiatieven in de uiterwaarden worden toegestaan als dit geen belemmering oplevert voor een veilige rivierafvoer en dat er elders extra ruimte wordt gecreëerd voor de rivier. Het is de bedoeling dat er per saldo meer ruimte komt voor de rivier. Vooruitlopend hierop zijn 15 experimenten gestart. De steenfabriek bij Wageningen is hiervan een voorbeeld. Uiteraard wordt slechts toestemming verleend op locaties die geen gevaarlijke situaties zullen opleveren.

Het budget van Ruimte voor de Rivier wordt ook ingezet voor de kwalitatieve doelstellingen. Eventuele zand- en grindopbrengsten zijn voor het budget van Ruimte voor de Rivier en zullen niet worden toegewezen aan experimentele projecten. Als een locatie in aanmerking komt om in de uiterwaarden te bouwen dan zullen gemeenten zelf voor de financiering moeten zorgen.

De opmerking over het vergroten van de ruimtelijke reserveringen in het KAN gebied is een interessante suggestie. V&W zal bekijken of hier op een goede manier invulling aan kan worden gegeven.

De opmerking van de gemeente Arnhem over het Nederrijn-Lek onderzoek is genoteerd. Meinerswijk staat in de PKB en vormt daarom geen belemmering voor verder onderzoek.

De opmerkingen van de heer Vergunst over de overhoogtes en VNK zijn terecht. VNK geeft inzicht in de overstromingskansen bij het bezwijken van de dijk en de gevolgen voor het achterland. De PKB zal op basis van de huidige normen worden afgerond mede omdat de discussie over VNK veel tijd in beslag zal nemen. Er moeten nu maatregelen getroffen worden om aan het wettelijk vastgestelde veiligheidsniveau te kunnen voldoen.

De opmerkingen inzake Marspolder-Lienden zijn bekend. Er is veel verzet en er wordt gekeken naar alternatieven. Verzet is echter niet de leidraad maar vooral de kansrijkheid van mogelijke alternatieven.

De Staatssecretaris sluit de vergadering door nogmaals te bedrukken dat de resultaten van de bestuurlijke overleggen zullen worden benut bij het opstellen van PKB deel 3. Na vaststelling door het kabinet zal PKB deel 3 ter behandeling aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer worden gezonden.

De Staatssecretaris dankt allen voor de constructieve bijdrage aan deze bespreking en spreekt de hoop uit dat PKB deel 4 in de loop van 2006 van kracht wordt.

4.3 Bestuurlijk Overleg in Gorinchem (6 september 2005)

Deelnemers:

De dames M.H. Schultz van Haegen (vz,V&W), M. Ketelaar (Liesveld), A. Moons (GS Noord-Brabant), en de heren W. Aarnink (DGW, V&W), R. Gaastra (DGW, V&W), T. Sprong (Projectorganisatie, V&W), J. van Alphen (Etten-Leur), M. Arts (Breda), K. Coppens (Waterschap Brabantse Delta), J. Geluk (Waterschap Hollandse Delta), F. Goossen (Tholen), A. Heinen (Productschap Vis), B. van den Heuvel (Werkendam), J. van Hoek (Halderberge), J. van Hout (Bergen op Zoom), J. Huizinga (Schoonhoven), G. Janssen (Bergen op Zoom), J. Kant (Woudrichem), G. Kok (Waterschap Rivierenland), M. Lambers (Steenbergen), P. Loonen (Productschap Vis), H. Pennings (Geertruidenberg), H. van Santen (Gorinchem), F. Stoffels (Drimmelen), C. Veerhoek (Nederlek), A. Verspuij (Aalburg)

Afwezig gemeld zijn de volgende genodigden:

De gemeenten Albrandswaard, Spijkenisse en Waalwijk, het Waterschap Zeeuwse eilanden, en HHR van Schieland en Krimpenerwaard, de provincies Zuid-Holland en Zeeland.

De voorzitter, mevrouw M. Schultz van Haegen heet iedereen van harte welkom ook namens de ministers van VROM en LNV.

De heer T. Sprong geeft een presentatie over de PKB Ruimte voor de Rivier, toegespitst op het benedenrivierengebied. De inspraakperiode is beëindigd en heeft ongeveer 3000 reacties opgeleverd. Er komt een officiële reactie op de inspraak, gelijktijdig met de vaststelling van PKB deel 3.

De voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen en het meegeven van opmerkingen.

De heer Van Alphen (gemeente Etten-Leur) ziet de nut en noodzaak van maatregelen op rijksniveau, hoewel hij vraagtekens plaatst bij de effecten van enkele maatregelen. Als probleem meldt hij de afwatering op de Mark als vanuit de rivieren water wordt geborgen op het Volkerak-Zoommeer. Het Waterschap de Brabantse Delta heeft aangegeven, dat de mogelijkheid bestaat dat 1/5 van Etten-Leur onder water komt te staan bij hoge afwatering door waterberging op het Volkerak-Zoommeer onder extreme omstandigheden. Het verzoek is daarom goed te kijken naar de effecten van deze maatregel en daarbij aan te geven wat het rijk doet om problemen te voorkomen.

De heer Goossen (gemeente Tholen) heeft waardering voor het pakket, maar zorg over de effecten met name bij de maatregel waterberging op het Volkerak-Zoommeer. Bij de woonwijk in Tholen zullen de bewoners schadeloos gesteld moeten worden bij waterschade of eventuele schade moet voorkomen worden door technische oplossingen bijvoorbeeld het aanleggen van een sluis. Voor Tholen is landbouw belangrijk en daarom is er behoefte aan zoet water. Er is dan ook een oplossing nodig voor het zoet-zout-dilemma in het Volkerak-Zoommeer.

De heer Van Hoek (gemeente Halderberge) uit zijn waardering voor de voorliggende stukken, maar vraagt aandacht voor de maatregelen rond het Volkerak-Zoommeer. Het gaat om een forse waterstandverhoging. Dit kan ook een effect hebben op waterstanden in de Mark, de Dintel en de Roosendaalse en Bergse Vliet. Hierdoor is in de gemeente Halderberge kans op inundatie bij een steenfabriek en bij enkele industrieterreinen. De gemeente vindt dat het rijk maatregelen moet nemen om de kans op onderlopen te verminderen. De heer Van Hoek verwijst ook naar de schriftelijke inspraakreactie.

De heer Geluk (waterschap Hollandse Delta) bekijkt het hele pakket voor het stroomgebied van zijn waterschap en denkt dat een goede keuze is gemaakt. Hij betreurt wel het beperkte aantal maatregelen bovenstrooms die ook doorwerking hebben op het hele gebied namelijk retentiegebieden. De heer Geluk veronderstelt verder dat door het niet aanwijzen van retentiegebieden ook Duitsland niet wordt gestimuleerd dit te doen.

De heer Kant (gemeente Woudrichem) hoopt dat de geopperde voorstellen rond Woudrichem en Zaltbommel kunnen worden meegenomen.

De heer Verspuij (gemeente Aalburg) heeft veel waardering voor de Projectorganisatie die steeds contact heeft gehouden met de belanghebbenden. Wel was de gemeente verontwaardigd dat de dijkverlegging Drongelen (De Waarden) is opgenomen in het lange termijn pakket. Met het afvallen van de groene rivier door het Land van Heusden en Altena was de veronderstelling bij de gemeente dat er op hun grondgebied geen maatregelen genomen zouden worden. De gemeente Aalburg voorziet echter geen grootschalige bebouwing op die plaats en het idee is dat die reservering dus niet nodig is.

De heer Stoffels (gemeente Drimmelen) kan leven met de voorstellen die er nu liggen. De Amer gaat dwars door de gemeente. De Zuiderklip is lang onderwerp van gesprek geweest. Er zijn goede oplossingen gevonden en de heer Stoffels gaat er vanuit dat dit tot een goed einde wordt gebracht via het bestemmingsplan.

De heer Coppens (waterschap Brabantse Delta) onderschrijft nut en noodzaak van de PKB, maar heeft zorgen over de gevolgen. Waterberging op het Volkerak-Zoommeer zal de kans op en de ernst van gevolgen in West-Brabant doen toenemen met name op de lange termijn. Het verzoek is dan ook om samen met het waterschap Brabantse Delta te kijken naar compenserende maatregelen in West-Brabant. Het waterschap stelt dat een mogelijke oplossing is, de bergingscapaciteit te verhogen en extra gemalen aan te leggen voor een bedrag van ongeveer 20 miljoen euro.

De heer Van Santen (gemeente Gorinchem) kan zich vinden in de voorliggende stukken, met één kanttekening: graag een actieve rol van de gemeente bij het bedrijventerrein Avelingen en eventueel koppelen aan de Merwedeburg over de A27. Dit biedt een goede oplossing voor de flessenhals bij Gorinchem.

De heer Van den Heuvel (gemeente Werkendam) stemt in met de plannen waar de gemeente nauw bij betrokken is. Zie ook de schriftelijke reactie.

Er is veel waardering voor de wijze waarop het proces van het opstellen van de PKB is gefaciliteerd door het projectbureau. De gemeente stelt de vraag waaraan plannen uit de PKB moeten worden getoetst. De gemeente gaat er vanuit dat toetsing aan het bestemmingsplan aan de orde is. In de inspraakreactie heeft de gemeente separaat gereageerd op de ruimtelijke reservering voor de dijkverlegging bij Keizersveer. De gemeente ziet slechts nadelen in deze reservering. In het vigerend beleid zijn grootschalige investeringen al uitgesloten. De reservering is dus overbodig.

De heer Lambers (gemeente Steenbergen) wijst erop dat Steenbergen zeer laag ligt. In overleg met het waterschap wordt daarom al gezocht naar extra retentiegebieden in combinatie met recreatieve mogelijkheden en de daarvoor benodigde financiële middelen. Verder zijn er problemen inzake buitendijkse gebieden, de samenhang met Delta In Zicht en met de planstudie waterkwaliteit Volkerak-Zoommeer.

De heer Loonen (Productschap Vis) wijst op het feit dat de visserij niet wordt vermeld in PKB deel 1. Hij verzoekt het belang van de landelijke visserij meer aandacht te geven. Dit verzoek komt ook namens de recreatievisserij. Een eventuele Kabinetsbeslissing zonder rekening te houden met de belangen van de visserij zou gecorrigeerd moeten worden. De verandering in de visstand moet in ogenschouw worden genomen. Zoek naar een duurzame oplossing voor continuïteit in de toekomst, is zijn devies.

De heer Arts (gemeente Breda) geeft aan dat in het Nationaal Bestuursakkoord Water een afspraak is gemaakt om de inundatierisico's voor de stad Breda terug te brengen naar één maal in de 100 jaar. In het Waterplan Breda is een pakket maatregelen opgenomen, met een totaal van ? 30 miljoen, om samen met de waterpartners te werken aan waterveiligheid. Dit wordt onder meer gedaan door de aanleg en inrichting van 300 hectare bergingsgebied dicht bij de stad. Met de PKB lijkt het te mankeren aan een goede afstemming van de diverse plannen op rijks-, regionaal en gemeentelijk niveau.

De heer Kok (waterschap Rivierenland) onderstreept dat een voortvarende aanpak nodig is om de veiligheid te waarborgen. Ook is hij blij met het opnieuw bekijken van het traject Nederrijn-Lek. De heer Kok hoopt ook op een voortvarende aanpak bij de uitvoering en wordt daar als waterschap graag bij betrokken. Verder verzoekt hij nogmaals te kijken naar de afvoer van vervuild rivierslib en naar de relatie veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit hoeft niet persé vertaald te worden in 'natuurgebied'. De keuze voor baggerdepots moet

zorgvuldiger afgewogen worden. Nu stonden ineens een aantal depots op de PKB kaart. Ook verzoekt hij aandacht voor de aanpassing van de Beleidslijn Ruimte voor Rivier. Het waterschap is van mening dat de Beleidslijn nog niet kan worden afgeschaft. Per saldo is er meer ruimte voor de rivier nodig en het waterschap wil de toekomstige ruimte voor veiligheid niet op voorhand weggeven. De heer Kok vraagt daarom ook uitleg over de nieuwe ideeën over ruimte voor bouwen buitendijks en hoe dit zich verhoudt tot wat er in de PKB wordt beoogd.

Mevrouw Moons (Provincie Noord-Brabant) waardeert de samenwerking. De provincie is voorstander van de koploperstatus van de Noordwaard en wil graag een rol vervullen in de planstudie. Eerdere opmerkingen over het Volkerak-Zoommeer worden ondersteund door de provincie. Ook in de inspraakreactie is verwoord dat waterberging op het Volkerak-Zoommeer afgestemd moet worden op het huidige regionale afwateringssysteem en dat eventuele kosten voor extra maatregelen in de PKB moeten worden meegenomen. Verder is er de wens om creatief om te mogen gaan met schaderegelingen voor de Overdiepse polder en dadelijk ook bij de Noordwaard. Mevrouw Moons vraagt ook de aandacht voor de duurzaamheid van maatregelen en de lange termijn reserveringen. Voor de Bergsche Maas zijn op 2 locaties dijkverleggingen ingepland die niet passen in relatie tot het Regionaal Ruimtelijk Kader. Het verzoek van de provincie is om in IVM alle mogelijkheden opnieuw te beschouwen en de reserveringen nu te schrappen. Ook is het verzoek van de provincie om duidelijk uit te leggen wat de betekenis is van 'handhaven zomerbed' als lange termijnmaatregel en wat hiervan de kosten zijn.

Mevrouw Ketelaar (gemeente Liesveld) heeft met belangstelling kennis genomen van de PKB. De voorkeur van de gemeente gaat uit naar winterbedverdieping, maar is bekend met de instabiliteitsproblemen van de dijk langs de Lek. Mevrouw Ketelaar vraagt aandacht voor het feit dat 2 jaar geleden de laatste bulldozer weg is gereden uit het gebied en nu hetzelfde dijkvak weer moet worden verhoogd. Ook dijkverzwaring heeft veel impact op bewoners en natuur. De gemeente betwist niet de noodzaak, maar hierbij past een zorgvuldige communicatie vanuit de overheid naar de burgers.

De heer Pennings (gemeente Geertruidenberg) sluit zich aan bij de andere sprekers. Inzake de Overdiepse polder is een prettige samenwerking ontstaan. Geertruidenberg vraagt vooral de lange termijn en de milieueffecten, goed onder de aandacht te brengen.

De heer Van Hout (gemeente Bergen op Zoom) wijst erop

dat de Zoom afwatert op het Zoommeer. Extra mogelijkheden voor retentie bij hoogwater in deze gemeente ontbreken. De stad ligt namelijk voor een deel in een kom. Daarom het verzoek om goed te letten op de lokale effecten van de maatregel waterberging op het Volkerak-Zoommeer.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de actieve betrokkenheid en bijdrage bij de samenstelling van PKB deel 1. De Staatssecretaris zegt toe alle suggesties af te wegen bij het opstellen van PKB deel 3. Op hoofdlijnen geeft de Staatssecretaris een eerste reactie op de opmerkingen en vragen die de aanwezigen aan de orde stellen.

Verzoeken om bovenstrooms retentiegebieden aan te wijzen en reserveringen in het benedenriviereengebied te laten vervallen kunnen niet zomaar worden ingewilligd. De opzet is om te zoeken naar een enigszins gelijke verdeling van de pijn over het hele gebied. Ook moet worden afgewacht wat de omliggende landen doen, maar dat neemt niet weg dat wij reserveringen moeten doen.

De effecten bij de gemeenten in West-Brabant bij waterberging op het Volkerak-Zoommeer, zijn bekend. Ook in het verleden is deze maatregel al eens ingezet en zijn effecten op lokaal gebied gesignaleerd. Een gemeente of het waterschap moet gesteld staan voor haar eigen waterprobleem. In het Nationaal Bestuursakkoord Water is overeen gekomen dat gemeenten op regionaal niveau hun problemen moeten oplossen. Hiervoor is als eenmalige stimulans 100 mln. subsidie beschikbaar gesteld. Slechts als de problemen onevenredig veel op de regio worden afgewenteld zal het rijk naar een oplossing zoeken. Als Bergen op Zoom inderdaad geen kant op kan dan moeten we daar goed naar kijken. Ruimte voor de Rivier mag niet leiden tot overstromingen in een gemeente, maar de regionale overheden moeten ook hun eigen verantwoordelijkheid nemen.

De Staatssecretaris erkent dat de visserijbelangen niet specifiek zijn meegenomen. Meer ruimte voor water betekent ook meer ruimte voor vissen. Bij de daadwerkelijke uitwerking op maatregel niveau moeten de visserijbelangen worden betrokken. Het is nodig om in gezamenlijk overleg te komen tot een verbetering van kwaliteit en kwantiteit van de visstand.

Aangaande de Beleidslijn Ruimte voor de rivier en de 15 pilot-projecten om experimenteel te bouwen in de uiterwaarden, meldt de Staatssecretaris dat dit een eerste stap is naar een meer flexibele Beleidslijn. De Beleidslijn is in het verleden strikt toegepast. Nu blijkt dat dit niet noodzakelijk is. Enkele gebieden zitten door de Beleidslijn

“op slot”. Onder strikte voorwaarden is in enkele gebieden iets mogelijk echter onder strenge voorwaarden en als het uiteindelijk maar meer ruimte oplevert voor de rivier. De aangepaste Beleidslijn Ruimte voor de Rivier komt in december 2005. Nu is reeds een aantal experimenten aangekondigd.

De Staatssecretaris onderschrijft dat continu monitoren noodzakelijk is om te beoordelen of voorgenomen maatregelen voldoende zijn. Er komen steeds nieuwe inzichten beschikbaar over mogelijke rivierafvoeren. De oude normen zijn nog gebaseerd op basis van een overschrijdingskans. Momenteel wordt gewerkt aan berekeningen waarbij de werkelijke kansen voor dijkverzwakking worden ingeschat. Dit gaat leiden tot nieuwe inzichten. De nieuwe inzichten betekenen overigens niet, dat niet begonnen kan worden met de PKB. De PKB is “no-regret”.

Met betrekking tot slibdepots merkt de Staatssecretaris op dat deze niet bedoeld zijn voor alle soorten slib. Het gaat hier over grond waar nu koeien en mensen op lopen. Het is geen gifgrond. De discussie over depots locaties is nog niet afgerond en de Staatssecretaris geeft aan dat suggesties welkom zijn.

Het verzoek van de gemeente Aalburg om de reservering voor het gebied De Waarden te laten vervallen, kan niet worden ingewilligd. Deze gebiedsreservering staat er niet voor niets in, maar is bedoeld om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.

Het aanbod van de gemeente Gorinchem om een actieve rol te spelen bij de aanpak van de maatregel bedrijventerrein Avelingen accepteert de Staatssecretaris graag.

De vraag van de gemeente Werkendam of nieuwe plannen aan het bestemmingsplan getoetst moeten worden, beantwoordt de Staatssecretaris bevestigend.

Mevrouw Moons vraagt om creatieve mogelijkheden voor schaderegelingen voor de Overdiepe polder. De Staatssecretaris staat open voor suggesties. Dit moet in nader overleg worden opgelost.

De heer Sprong geeft nadere toelichting op de resterende opmerkingen: Dijkverlegging langs de Bergsche Maas is een lange termijn maatregel. Geprobeerd is in te schatten waar IVM op uitkomt en daaruit is geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn bij de Bergsche Maas. Tijdens de inspraak is aangegeven, dat de contouren ongelukkig zijn getrokken en verheldering, aanscherping of verbetering nodig is. Hier wordt naar gekeken. Het probleem is en blijft

dat er onzekerheden zijn rond de uitkomsten van IVM. De Staatssecretaris sluit de vergadering door nogmaals te bedrukken dat de resultaten van de bestuurlijke overleggen zullen worden benut bij het opstellen van PKB deel 3. Na vaststelling door het kabinet zal PKB deel 3 ter behandeling aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer worden gezonden.

De Staatssecretaris dankt allen voor de constructieve bijdrage aan deze bespreking en spreekt de hoop uit dat PKB deel 4 in de loop van 2006 van kracht wordt.

4.4 Bestuurlijk Overleg in Zutphen (15 september 2005)

Deelnemers:

Mevrouw M. Schultz van Haegen (vz, V&W), mevrouw I. Adema (Deventer), de heren W. Aarnink (DGW, V&W), T. Sprong (projectorganisatie, V&W), R. Gaastra (DGW, V&W), R. Lambermont (projectorganisatie, V&W) A. Baars (Bronckhorst), J. van Blommestein (Voorst), A. Deuss (Westervoort), C. van den Berg (Olst-Wijhe), J. Hollander (Olst-Wijhe), P.Jansen (provincie Overijssel), H.van der Kolk (Hattem), J. Lagerweij (Epe), R. de Lange (Zutphen), J. Lieske (Heerde), A. van der Maat (Kampen), G. Nijland (Zevenaar), E. Omta (Brummen), A. van Oosten (Zutphen), G. Verwolf (Waterschap Veluwe), W. Waalderbos (Waterschap Rijn en IJssel)

Afwezig gemeld zijn de volgende genodigden:

Gemeenten Doesburg, Gorssel, Zwolle, Rheden, de provincies Flevoland en Gelderland, het Waterschap Groot Salland en de Productschappen Akkerbouw en Zuivel.

Voor aanvang van het Bestuurlijk Overleg heeft de Staatssecretaris een alternatief voorstel voor de Voorsterklei in ontvangst genomen, aangeboden door een bewonersvereniging.

De voorzitter, mevrouw M. Schultz van Haegen heet iedereen van harte welkom ook namens de ministers van VROM en LNV.

De heer R. Lambermont geeft een presentatie over de PKB Ruimte voor de Rivier, toegespitst op de IJssel.

De inspraakperiode is beëindigd en heeft ongeveer 3000 reacties opgeleverd. Er komt een officiële reactie op de inspraak, gelijktijdig met de vaststelling van PKB deel 3.

De voorzitter geeft gelegenheid tot het stellen van vragen en het meegeven van opmerkingen.

De heer Jansen (provincie Overijssel) refereert aan het

Regioadvies en geeft aan dat de provincie content is met de wijze waarop het Regioadvies in hoofdlijnen is opgenomen in de PKB. Hij benadrukt dat de opgave voor de IJssel lastig is en dat je niet zult ontkomen aan binnendijkse maatregelen. De heer Jansen staat wat langer stil bij de hoogwatergeulen Kampen en Veessen-Wapenveld. De regio is er nog steeds van overtuigd dat Veessen-Wapenveld een kosteneffectieve maatregel is, hoe moeilijk dit ook ligt.

De heer Jansen ziet veel draagvlak binnen bij de buurgemeenten, het waterschap, de maatschappelijke organisaties en burgers voor de hoogwatergeul Kampen. De regio wil samen met het rijk medeverantwoordelijk zijn voor deze maatregel. Ook wil zij, als het financieel haalbaar is, de hoogwatergeul Kampen in het basispakket. Aandachtspunt, bij de keuze of de hoogwatergeul Kampen in de korte of lange termijn pakket komt, is dat het tijdpad voor de Hanzelijn niet in gevaar mag komen. Als de hoogwatergeul niet direct in het basispakket komt, kan deze als 'inwisselproject' worden opgenomen, zodat de blauwe bypass als er financieel commitment is in de plaats kan komen van de zomerbedverdieping.

Daarnaast doet de heer Jansen het verzoek om reserveringen te beperken tot datgene dat strikt noodzakelijk is. Ook roept de heer Jansen op de discussie over 16.000 of 18.000m³ niet meer te voeren. De Staatssecretaris heeft hier duidelijkheid over gegeven.

De heer Van der Maat (gemeente Kampen) verwijst naar de punten van de heer Jansen. Aanvullend hierop overhandigt de heer van der Maat kaartjes hoe de gemeente Kampen de reservering graag ziet uitgewerkt. Verder is het belangrijk dat de hoogwatergeul Kampen in PKB deel 3 als korte termijnproject wordt opgenomen. Het project bestempelen als een korte termijn maatregel moet een juridische basis zijn voor het wijzigen van het Tracébesluit. Het project wordt dan onderdeel van een pilot ontwikkelingsstrategie: Hanzelijn, hoogwatergeul en woningbouw in één project. Er is haast bij, want aanpassing van het Tracébesluit is nodig vóór 1 januari 2006.

De heer Deuss (gemeente Westervoort) benadrukt de gunstige ligging van Westervoort bij de verdeling van het water over de rivieren. Ook in 1993 en 1995 is dit ervaren. Het Regioadvies wordt ondersteund door gemeente Westervoort en men is al gestart met de dijkteruglegging bij Hondsbroekse Pleij.

Mevrouw Adema (gemeente Deventer) geeft aan dat de gemeente Deventer uitgaat van de 18.000m³/s. Daarom is er draagvlak vóór de bypass Deventer. Realisatie is ingewikkeld maar acceptabel. Mevrouw Adema vraagt

verder aandacht voor de lange termijnreservering. Deze moeten niet tot gevolg hebben dat gebieden "op slot" gaan. Ook vraagt ze extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit. Dit wordt herhaaldelijk vermeld maar had naar het idee van de gemeente Deventer, beter uitgewerkt kunnen worden.

De heer Verwolf (waterschap Veluwe) wijst erop dat de rivierwaterschappen een gezamenlijke visie hebben ingediend. De heer Verwolf vraagt aandacht voor de lange termijn maatregel bij Zutphen. Hij ziet dit als alternatief voor de dijkverlegging Cortenhoeve. Voor het project Veessen-Wapenveld heeft de meerderheid van het bestuur via de inspraakreactie gevraagd om te kijken naar alternatieven. Het waterschap dringt erop aan om bij de verdere organisatie van de plannen vooral de rol en de positie van de diverse verantwoordelijken transparant te maken.

De heer Lieske (gemeente Heerde) benadrukt dat er veel emoties spelen in het gebied van Veessen-Wapenveld. De gemeenteraad van Heerde schaart zich achter de inwoners van het gebied en kan dus onmogelijk instemmen met de PKB zoals deze er nu ligt. De heer Lieske geeft verder mee dat als - onverhoopt - de maatregel toch doorgaat het huidige ontwerp van de hoogwatergeul moet worden aangepast. Het lijkt dat de buitendijkse natuurwaarde in het huidige ontwerp hoger wordt ingeschat dan de natuurwaarde binnendijs. Het verzoek is om een oplossing te zoeken die kwaliteitsverbetering binnen het gebied oplevert en die nieuwe mogelijkheden biedt. Als je draagvlak wilt creëren in het gebied dan moet dit geprobeerd worden om de bedreiging om te zetten naar een verbetering.

De heer Lagerweij (gemeente Epe) ziet een beperkte invloed van de PKB in het gemeentelijk grondgebied van Epe. De gemeente kan instemmen met de voorstellen zoals die er nu liggen.

De heer Baars (gemeente Bronckhorst) constateert dat geen maatregelen in het grondgebied van Bronckhorst zijn voorzien. Hij onderstreept dat het samen optrekken van de gemeenten langs de IJssel als prettig wordt ervaren en hoopt dat dit zo blijft.

De heer Nijland (gemeente Zevenaar) ziet voldoende draagvlak in de gemeente voor de maatregelen die nodig zijn vanuit veiligheid. Wel zal aandacht nodig zijn voor de ruimtelijke kwaliteit. In de plannen voor de Koppenwaard zit een probleempunt. In de nu voorliggende PKB staat dat het hier gaat om het laatste stukje natuur, daar waar uiterwaard wordt bedoeld. Dit stukje uiterwaard is niet nodig als extra waterberging. Veder merkt de heer Nijland op dat er veel discussie is over ontzanden en slibdepots in zijn gemeente. Zijn voorstel is dat de regio hierover in nader overleg gaat

en dat niet te veel moet worden vastgelegd in de PKB. De heer Hollander (gemeente Olst-Wijhe) meldt dat Olst-Wijhe de noodzaak van de PKB onderschrijft. Wel heeft de heer Hollander de volgende vragen: zit er rek in 16.000 of 18.000m³/s, liggen de natuurwaarden vast en wat is ruimtelijke kwaliteit waard?

Ook vraagt de heer Hollander aandacht voor de hoogwatergeul Veessen-Wapenveld. De hoogwatergeul Veessen-Wapenveld zit in het Regioadvies. De inwoners van Welsum zijn tegen de geul, maar kennen niet het alternatief; de dijkteruglegging van Marle. In de regio is niet helder gecommuniceerd dat dit een alternatief voor de hoogwatergeul is. Het Regioadvies is heel duidelijk over de korte termijn maatregelen voor 2015. Daarnaast zijn ook de lange termijnreserveringen in het Regioadvies besproken, waarbij als voorwaarde wordt aangegeven, dat grootschalige ontwikkelingen moeten worden tegengegaan. De vraag van de heer Hollander is wel hoe je een reservering uit moet leggen in een gebied waar toch geen grootschalige ontwikkelingen spelen.

De heer Van den Berg (gemeente Olst-Wijhe) benadrukt het belang dat maatregelen goed moeten worden uitgelegd aan burgers. Aandachtspunten die de heer van den Berg aanhaalt zijn:

- ~ uitleg over de 15 EMAB-locaties
- ~ problemen met de berging van vuile grond. Misschien is een uitleg mogelijk in combinatie met de V&W gedachte dat baggeren geld oplevert?
- ~ verschillen in beleving bij ruimtelijke kwaliteit.

De heer Waalderbos (waterschap Rijn en IJssel) sluit zich aan bij de opmerking van de heer Verwolf, over de gezamenlijke reactie met uitzondering dat waterschap Rijn en IJssel geen standpunt heeft over Veessen-Wapenveld. Wel verzoekt hij aandacht voor:

- ~ de noodzaak tot reductie van zijdelingse afvoer en
- ~ de reservering voor regionale berging van grond.

De heer De Lange (gemeente Zutphen) verwijst naar de inspraakreactie van de steden Driehoek en verzoekt snel duidelijkheid over de reserveringen. Gemeente Zutphen wil deze reserveringen zo beperkt mogelijk houden.

De heer Van Oosten (gemeente Zutphen) benadrukt de goede samenwerking met RWS. Ook in de taakgroep IJssel is goed samengewerkt. Er is echter een aantal maatregelen waar Zutphen niet enthousiast over is. Gemeente Zutphen kiest voor een robuuste en duurzame oplossing, zonder teveel schade aan land-, natuur- en cultuurwaarde. De gemeente Zutphen is bezorgd over de dijkteruglegging Voorster Klei en Cortenoever en verzoekt zorgvuldig met

deze gebieden om te springen. De financiering voor de hoogwatergeul Zutphen komt dichterbij. Consortia maken hierover al afspraken. De dijkverleggingen blijven echter wel goedkoper dan de hoogwatergeul. De hoogwatergeul kent daarentegen veel draagvlak. Daarnaast is het ook van belang om snel duidelijkheid te bieden. Het gaat hier namelijk ook over eventueel woningbouw, infrastructuur en aanpassingen van de spoorlijn.

De heer Van Blommestein (gemeente Voorst) verwijst naar de historie die leert dat het hoge water steeds blijft komen. Ook in de Wilpse Klei. Er is waardering voor de wijze waarop RWS al in een vroeg stadium heeft geluisterd naar de gemeente. De gemeente Voorst sluit zich aan bij wat er leeft bij de burgers, de boeren en LTO. Aandachtspunten zijn:

- ~ binnendijks liggende cultuurhistorische waarden, hij overhandigt het rapport daarover.
- ~ de doorstroming in de rivieren wordt nu belemmerd door wilgen en struweel, mensen hebben het idee dat (binnendijks) mensen moeten wijken voor buitendijks struweel,
- ~ buitendijkse maatregelen bij Deventer kunnen een oplossing zijn voor Voorster Klei. Overleg is nodig met de gemeentes Zutphen en Brummen.
- ~ duidelijkheid is nu het allerbelangrijkste.

De heer Van Blommestein benadrukt nogmaals dat het Regioadvies niet het standpunt is van de gemeente Voorst.

De heer Van der Kolk (gemeente Hattem) heeft geen direct belang bij de PKB. De gemeente stemt in met het Regioadvies en onderstreept de pleidooien van de heren Jansen, Lieske en Hollander om draagvlak te krijgen door toekomstperspectief te bieden. De heer Van der Kolk meldt dat niet uit te sluiten is dat er meer aanpassingen nodig zijn voor de Hanzelijn. Dus dat met de datum 1 januari 2006 misschien toch nog geschoven kan worden.

De heer Omta (gemeente Brummen) ziet veel ontwikkelingen op het grondgebied van Brummen. Veel onderling overleg is nodig. Ook Brummen heeft een stukje grond in de Voorster Klei. De gemeente Brummen is het eens met het waterschap en de gemeenten dat buitendijkse maatregelen hoge prioriteit verdienen. Daarom moet al datgene wat de waterafvoer belemmert, worden weggehaald. Het verzoek is dan ook om buitendijkse maatregelen serieus te bekijken.

Met buitendijkse maatregelen en een bypass zijn grootschalige dijkverleggingen te voorkomen. Dit wordt vanuit rapporten en vanuit de redenering ten aanzien van cultuurhistorische waarden ondersteund.

Het verzoek van de gemeente Brummen is de ruimtelijke reserveringen voor Cortenhoeve en (de bypass bij) Voorster

Klei zoveel mogelijk te beperken.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de actieve betrokkenheid en bijdrage bij de samenstelling van PKB deel 1. De Staatssecretaris zegt toe alle suggesties af te wegen bij het opstellen van PKB deel 3. Op hoofdlijnen geeft de Staatssecretaris een eerste reactie op de opmerkingen en vragen die de aanwezigen aan de orde stellen.

In het proces tot op heden zijn 40 projecten geselecteerd daar waar 600 maatregelen in beeld zijn geweest. Op deze PKB deel 1 kan nu worden ingesproken. De PKB is een samenhangend pakket net zo als het Regioadvies. De bestuurlijke steun is er maar nu komt het aan op de communicatie richting individuele gemeenten en hun burgers. Het pakket in totaliteit moet leiden tot het gewenste hoogwater beschermingseffect. Hierbij kijkt het ministerie naar eventuele samenhang met reconstructie en woningbouw. Wel zal het belang van veiligheid altijd voorop staan bij budgettaire keuzes. Ziet de regio bijvoorbeeld een bypass als een aanknopingspunt voor nieuwbouw woningen dan zullen zij zelf voor de extra financiële middelen moeten zorgen.

De Staatssecretaris licht kort de afvoeren voor de korte en lange termijn toe. Voor de korte termijn, tot aan 2015, is het helder. In 2015 moet veilige afvoer van 16.000 m³ gewaarborgd zijn. Hierover is geen discussie mogelijk. De 18.000 m³/s voor de lange termijn is een voorspelling. Hier moeten we rekening mee houden o.a. in de vorm van reserveringen. Deze reserveringen moeten duidelijk in de streekplannen worden vastgelegd.

De vraag om aandacht voor de buitendijkse maatregelen beantwoordt de Staatssecretaris met de opmerking dat de projectnaam Ruimte voor de Rivier aangeeft dat niet alles buitendijks kan. Het is altijd een combinatie van beide.

Over het begrip ruimtelijke kwaliteit signaleert de Staatssecretaris een verschil van opvatting. De één vindt de uiterwaarden heel mooi zoals ze nu zijn met natuur, de ander wil zo spoedig mogelijk in de uiterwaarden ruimte maken om er te kunnen bouwen. Aangaande het achterstallig onderhoud in de uiterwaarden zegt de Staatssecretaris toe dat dit uitgezocht wordt. Dit geldt ook voor het groen rond de locatie Veessen-Wapenveld.

De Staatssecretaris beaamt dat duidelijke uitleg nodig is over buitendijks bouwen/experimenten met aangepast bouwen, om verwarring met Ruimte voor de Rivier te voorkomen. De experimenten mogen alleen op die plekken waar dit uit riviertechnische overwegingen ook echt kan. Per saldo mag er geen ruimte aan de rivier worden het onttrokken. Het moet zelfs meer ruimte gaan opleveren.

Deze experimenten zijn er gekomen omdat er de wens was om daar waar de strakke lijnen voor de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier ten onrechte belemmerend werkt, toch mogelijkheden voor enkele ontwikkelingen toe te staan. De Beleidslijn Ruimte voor de Rivier wordt eind dit jaar aangepast.

De heer Nijland wijst erop dat de locatie Koppenwaard is genoemd als één van de 15 experimenten, maar vindt dat hierover nader overleg nodig is. Dit is geen handige locatie naar zijn mening. Nader overleg hierover wordt toegezegd door de Staatssecretaris.

Bij de convenanten die worden opgesteld voor de planstudies zal de wettelijke verantwoordelijkheid blijven liggen bij V&W. V&W zal per project afwegen wie de trekker zal worden echter onder regie van V&W, zo stelt de Staatssecretaris.

De Staatssecretaris benadrukt nogmaals dat voor de hoogwatergeul Kampen een forse financiële bijdrage vanuit de regio moeten komen omdat naast de waterstaatkundige wens er ook vele andere belangen bij zijn betrokken. De heer Jansen (provincie Overijssel) benadrukt dat de regio bereid is om samen met de Staatssecretaris hier naar een oplossing te zoeken. De heer Jansen stelt het op prijs als het rijk meedenkt over de financiering. Gemeenten en de provincie zien ontwikkelingen die geld opleveren, maar er zal ook medewerking van VROM en V&W nodig zijn. Mevrouw Schultz van Haegen wijst erop dat er een hard financieel commitment nodig is om de hoogwatergeul in PKB deel 3 op te nemen. Als we daar nu niet uitkomen dan eventueel op een ander moment, zo stelt de Staatssecretaris. De opmerkingen over de ruimtelijke reservering zoals die zijn gemaakt door Olst-Wijhe zullen worden bestudeerd, zegt de Staatssecretaris toe.

De communicatie rond Veessen-Wapenveld vraagt veel aandacht. De maatregel is nodig voor het algemeen belang maar ook is er de vraag naar het bieden van toekomstperspectief voor de landbouw. De heer Verwolf geeft aan dat meer communicatie nodig is over de vele dijkverzwaringen die nodig zijn als de hoogwatergeul er niet komt. Ook moet meer contact worden gezocht met de perceeleeigenaren in Veessen-Wapenveld, is zijn mening.

Mevrouw Schultz van Haegen benadrukt dat de PKB wordt afgemaakt op grond van de huidige veiligheidsbenadering. Door de ramp in New Orleans bestaat extra interesse in de nieuwe risicobenadering waarover wordt gesproken binnen het project VNK. Deze discussie zal nog jaren duren en daar kunnen we nu niet opwachten omdat we nu niet aan het wettelijk vastgestelde veiligheidsniveau voldoen. We kunnen nu niet alles 10 tot 15 jaar "op slot" zetten en afwachten

wat de discussie over de risicobenadering oplevert. Mevrouw Schultz van Haegen voorziet dat dit een lastige discussie wordt omdat bij de nieuwe overstromingsrisico benadering ook wordt gekeken naar andere faalmechanismen, zoals bijvoorbeeld het afschuiven van dijken en falen van kunstwerken, naast alleen overschrijdingskansen. Rijkswaterstaat is al 5 jaar bezig om de dijkringen in kaart te brengen en de discussie voor te bereiden voor de nieuwe systematiek op basis van verschillende afwegingen en meer differentiatie.

De Staatssecretaris sluit de vergadering door nogmaals te bedrukken dat de resultaten van de bestuurlijke overleggen zullen worden benut bij het opstellen van PKB deel 3. Na vaststelling door het kabinet zal PKB deel 3 ter behandeling aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer worden gezonden.

De Staatssecretaris dankt allen voor de constructieve bijdrage aan deze bespreking en spreekt de hoop uit dat PKB deel 4 in de loop van 2006 van kracht wordt.

